

Oktober 1992

Løssalg kr 14.- (Verdi kr.15.-)

Postadresse: Veierlendingen, 3144 Veierland

Telefon PAC: 033-88 173

Telefon BAI: 033-88 222

Postgiro: 0823 0315087

Veierlendingen

Nummer 3 (19). Årgang 4

Kloakken på Veierland

Et uløselig problem?

(BAI) Det bygges i dag flere hytter enn hus på Veierland. Dette har en eneste årsak. Husene må ha utslippstillatelse. Hyttene får ikke legge inn vann og trenger derfor ikke utslippstillatelse.

Hva er vitsen

Fjorder og hav over hele verden er forurenset. Nordsjøen er kraftig overbelastet med utslipp fra oss mennesker. Kloakk renner ut i Oslofjorden og Oslofjorden «renner ut i» Nordsjøen.

Fjorden kan bryte ned store mengder kloakk, men et sted går grensen. Når grensen passerer endrer faunaen seg. Enkelte fiskearter blir borte (mindre torsk og makrellen går ikke inn i fjorder og vik) og andre arter overtar (kanskje). Bakterie- og algefauna endres (blåskjell blir giftige og brunalger opptrer i store mengder) slik at bunnen noen steder blir slimete.

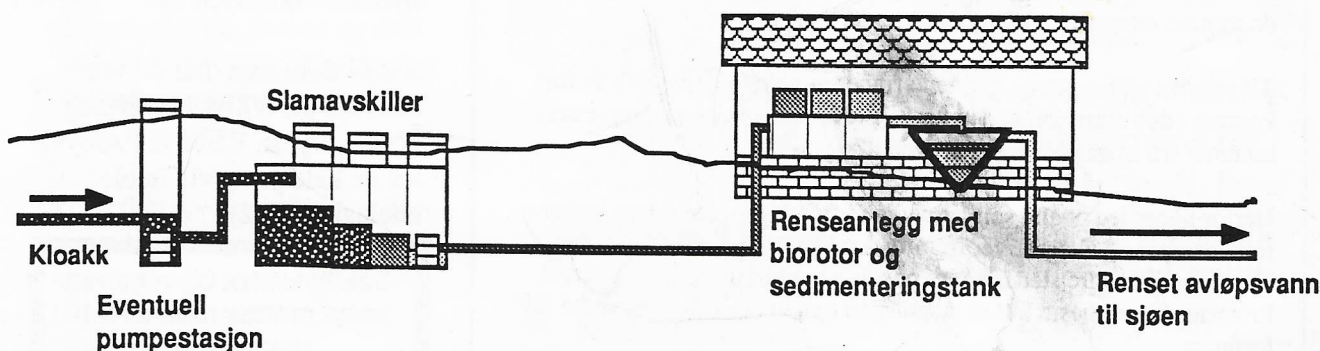
For å hindre skade på naturen forsøker vi å rense

avløpene. Derfor stilles det strenge krav til nye avløp. Hensikten er altså at det ikke skal renne mer kloakk fra Veierland og ut i fjorden. Helst skal det renne mindre. Dette betyr ikke bare at de nye boligene må ha gode renseanlegg — de eksisterende må også redusere sine utslipp.

Gamle og nye utslipp

Vi deler kloakkutslippene på

Fortsettes side 9

Veierlendingen

Redaktører: Per Arve Carlsen, Bjørn Arve Iversen, Jørn Erik Bøe og Ole Johannes Romtveit.

Veierland — inn i en ny tid?

Bjørn Arve Iversen

Sykkelprosjektet har fått utrolig mye oppmerksomhet. Både her ute og inne på fastlandet. Det kan derfor — her og nå — se ut som om øya er på vei inn i en ny tid. At utviklingen endelig, eller desverre, skyter fart. Slik er det neppe.

Dersom vi går noen år tilbake ser vi at Veierlendingene har gjennomført flere andre prosjekter som har vært mye større.

Veistandarden var tidligere basert på en stor grad av egeninnsats, veilys har kommet etter iherdig og langvarig privat engasjement, kirken og vellokalet er bygget ved hjelp av lokal innsats for ikke å snakke om flyttingen og restaureringen av Rispestua. Vi har hatt aktive innbyggere som har brukt mye av sin fritid til å skaffe øya vann og gode fergeforbindelser. Sett i denne sammenheng er sykkelprosjektet bare ett av en rekke prosjekter basert på lokalpatriotisme og innsatsvilje. Sykkelprosjektet er ikke en gang i blant de største.

Livet på øya har vært i konstant endring. Delvis med og delvis mot øyboernes ønsker. Turistene gjorde sitt inntog i takt med redusert hvalfangst og øya fikk etterhvert flere hytter enn hus. Dette til noens glede og andres ergrelse. Slik har det vært og slik vil det bli. Veierland har alltid vært på Vei inn i en ny tid.

Hvem styrer utviklingen?

Dersom vi skal peke på vesentlige endringer som ligger i tiden må det være at livet på Veierland i stadig større grad påvirkes utenfra. Det begynte med at feriegjestene kom hver sommer. I dag ser vi at kommunen engasjerer seg stadig mer aktivt. Kommunens interesser kommer klart frem i «Kystsonenplanen» som fastslår at «store befolkningsgruppers rekreasjonsbehov» skal prioriteres (foran fastboende?). Kommunen vil også se nærmere på fergedriften og mulighetene for etablering av næringsvirksomhet på øya.

Dersom Veierlendingene skal unngå å ende opp som en slags protestgruppe mot storsamfunnet må vi engasjere oss. Vi må akseptere at det er motstående interesser. De store grunneierne har ikke nødvendigvis de samme interesser som nyinnflyttede.

Til og med blant sommergjestene finner vi ulike ønsker. Vi kan fort komme i den situasjon at den kraftigste motstanden mot daggjester kommer fra hyttegjester (og omvendt?).

Derfor håper jeg at alle som er uenige i fremlagte planer kan fremme forbedringer og alternativer fremfor å rakke ned på det som gjøres. Her som alle andre steder er det positive holdninger som fører frem. Protester fører i beste fall til stagnasjon og i verste fall til at andre tar føringen.

Ros og Ris

Ros til arbeidsgjengen vi fikk «låne» av kommunen i forbindelse med sykkeløyprosjektet. En kjempejobb! (red 2)

Ris til alle som river ned. Skiltet i Maurtuekrysset er allerede revet ned en gang. Begge festeskruene var brukket. Det er ikke sikkert det var så lurt å stenge førskolen selv om det er sommer? (red 2)

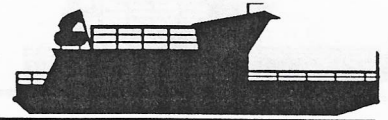
Ris til alle som stjeler. Skiltet som skulle brukes til å merke gjesteplassene på Båsløkkka ble stjålet før det kom på plass. Kommunen arbeider med saken. (red 2).

Ris til Televerket. Bruk oss — Vi kan kommunikasjon sier Televerket. Ifølge en av våre mest trofaste lesere er nettopp kommunikasjon et problem for Televerket. I alle fall får de ikke mobiltelefonnettet til å fungere på sydenden av Øya. PS. «Krypinn» må da være en veldig liten hytte? (red. 2)

Ris til redaksjonen som har brukt for mye tid på dette nummeret av Avisen. Vi beklager det hele og spesielt er vi lei for at Bente Hoem ikke fikk inn sin annonse i tide. (red 2)

Ris til dem som har drevet hærverk på Willys båt søndag den 9. august. Båten lå i Albykilen da kalesje og vindu ble ødelagt. (red. 2)

Saklig kritikk og regelrett skryt mottas med takk til denne spalte

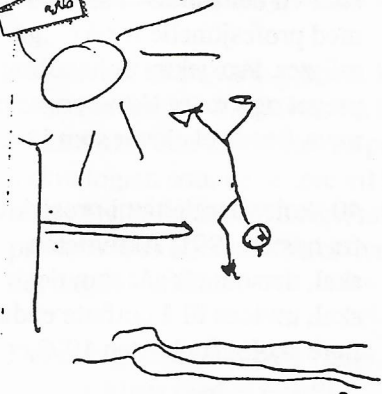

Halvgamle nyheter og småplukk

Gunnar Skogen innledet badesesongen 20. mai.

Hilsen frossen tilskuer

Øyas elektrikersteam har funnet en død hønschauk under kraftledningene et sted på Veierland. Vi må desverre melde at dette ikke er «vår» hønschauk. Den forulykkede hauken ble f. eks. funnet før Tore hadde besøk av hauk i sitt hønseshus. Så pass på hønene kara! (red 2)

Foreldrerådets Arbeidsutvalg FAU fikk avslag på sin søknad om midler fra Anders Jahres minnefond. Det var søkt om kr 50 000 — 100 000.- som skulle gå til innkjøp av moderne datamaskiner til Veierland skole (det arbeides videre med finansieringen). (red. 2)

Vellet (sykkeløyprosjektet) har plassert ut bord, benker og skilt. Treverket (Ole) har levert benker og bord, mens Per Solberg har levert treskiltene.

Treverket leverer benker og bord i flere utførelser og Nortres hovedprodukt er vindussprosser. Har du behov så ta kontakt. (BAI)

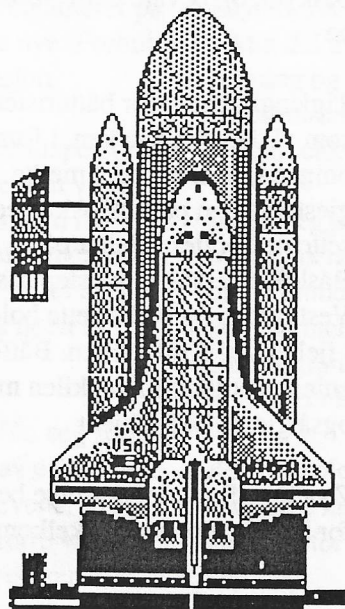
Halvorsens Storband var på Vellet 5. september. De som var der sier at det var «like fullt, og like morsomt som i fjord». Å liv blir det når et 14 manns orkester spiller til dans på Vellet.

Musikken holdt på for fullt til klokken 3.

Som i fjor, overmattet de fleste av musikerne hos Kari, noen dro hjem (Svein P. sto til rors) og resten tilbrakte det som var igjen av natta i hytta til Kjell Halvorsen. (red.2)

Per Solberg vurderer å gjøre om Nortre til aksjeselskap. (red. 2)

Romfergen passerte Veierland en natt i slutten av juli. Noen har i alle fall sett en prikk på himmelen og prikken var ingen stjerne (den hadde ikke tagger?). (red. 2)

Hørt på velfest: «Min traktor er mer spesiell enn din traktor». (Ole)

Det sies at elgen er her fremdeles. Har noen sett måren? (red.2)

Industrifondet hjelper til med finansiering av prosjekter innen reiselivsnæringen — for de som måtte være interessert. (red 2)

Holger i byggekommiteén sier, uten å ville røpe seg til Veierlendingen, at kommiteén nå arbeider aktivt med kloakk-problemet. Tre møter og en befaring er gjennomført. Vellet vil bli informert om status. (red. 2)

Det er utrolig mye brennmaneter i fjorden. Det er godt det er kaldt i vannet. Skulle du alikevel klare å brenne deg kan mindre forbrenninger dempes med «dempende» myggstift. Er forbrenningen mer alvorlig vil Xylocain-preparater dempe kløe. Hydrokortison vil, i tillegg, kunne dempe symptomer. (red. 2)

Sykkeldagen er avviklet. Det var sykkelrunde med rebusløp. Det ble delt ut sykkelhjelmer og T-skjorter i premie. Arrangementet fikk topp kritikk i Tønsberg glad. (red. 2)

Det er for liten aktivitet i avisgruppa for tiden. Send stoff, kom på besøk, gi tips, send leserinnlegg. Alt mottas med takk. (BAI)

Redaktør Iversen
"Veierlendingen"
3144 Veierland

"Øybuss"s service

Er selskapet så hjelpeløse at de, uten varsel til alle tilreisende, ganske enkelt innstiller ferger som oppført i ruteplanen? — et skår i gleden for turistene midt i påskeuken.

Ruteplanen omfatter avvik, hvorfor da ikke for påsken og eventuelt andre høytider?

Jeg vil foreslå at selskapet ansetter en voksen administrator med målsettingen "flere passasjerer".

Vennlig hilsen
S. Knutsen

Oppfølging av sykkeløyprosjektet

Prosjektet er i gang, hva med oppfølgingen?

(BAI) Sykkeløy-komiteén har i sitt arbeidsdokument skrevet et kapittel om hva de mener bør gjøres for å videreføre sykkeløyprosjektet. Disse fremtidsvyene er gjengitt her.

Sykkelkomiteén håper i løpet av de nærmeste årene å kunne bedre tilkomsten til enkelte områder på øya. Spesielt nevnes Kongshavn, Vervodden, Brentås og Kjølholmen.

Komiteén mener dessuten at det må arbeides aktivt for at øya skal fremstå som vakker og idyllisk. Som en begynnelse mener man det bør gjøres noe med søppelstativene. Det er gruppas håp at alle samleplasser med søppelekasser skal få støpt mur med gjerde, port og grusfylling i midten. Dette gjør søppeleplassene penere og grevlingene kommer ikke til å får spredt søpla.

Bestanden av rådyr, fasan og annet er vesentlige verdier både for sommergjester og fastboende. Komiteén har i sin planlegging og utbygging lagt vekt på å beskytte og bevare disse verdiene

Tigjengligheten for båtturister som vil besøke øya kan, i første omgang, bedres ved å merke gjesteplassen på Båsløkka bedre, sette ned bolter i fjellet på Båsløkka, etablere gjesteplass på Vestgården og ved å sette bolter i fjellet ved Kjølholmen. Båtforeringens tilbud i Albykilen må også gjøres bedre kjent.

Øya kan tilrettelegges mye bedre for handikappede. Sykkelkomi-

(BAI) Skogbrukets kursinstitutt har laget skriftlig materiale og tatt initiativ til å opprette et nettverk av lærere.

Prosjektet er igangsatt for å få en mer aktiv kontakt mellom skoler som vil delta aktivt i samarbeid med profesjonelle forskningsmiljøer. Prosjektet er handlingspreget og krever aktivt engasjement fra såvel elever som lærere.

40 skoler har deltatt i prosjektet fra høsten 1991. Aktiviteten skal, dersom alt går som det skal, utvides til å omfatte enda flere skoler fra høsten 1992.

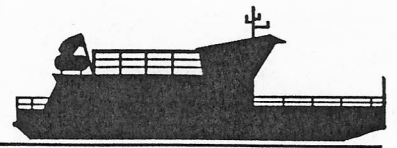
Målet er at skolene i samarbeid med forskningsmiljøene skal klare å kartlegge skader på skogen. Hvordan står det til med våre skoger.

Noe for oss?

teén foreslår egen folder som beskriver ruter som er fremkommelig med rullestol og/eller for blinde. Kanskje markere enkelte løyper slik at blinde/svaksynte lettere finner frem og bedre løypestandarder slik at handikappede lettere kommer frem.

Økt trafikk til/fra Veierland vil uvergelig føre til større problemer med trafikk i Tenvikbakken og kapasitetsproblemer på parkeringsplassen. Sykkelkomiteén mener at vi i de kommende årene må se om vi kan finne alternative løsninger.

**Følg sjøens
trafikkregler!**

Røvær og Madlavold — skoler med data i klasserommet

Røvær er en skole med totalt 13 elever

(BAI) Madlavold og Rødvær skoler startet høsten 1990 et samarbeidsprosjekt der datateknologi ble tatt i bruk som verktøy i undervisningen.

Madlavold er en vanlig grunnskole med 250 elever mens Røvær har 13 elever. På begge disse skolene er datamaskiner tatt i bruk på permanent basis. Teknologien som de senere vil komme i kontakt med på videregående skoler, arbeidsplasser og i privatlivet er allerede fått en naturlig plass i det daglige arbeidet.

Det er lagt stor vekt på å velge datamaskiner med et enkelt brukergrensesnitt. Elevene skal ikke først å fremst lære data, de skal lære å skrive, lese, regne, tegne og alt det andre en datamaskin kan hjelpe dem med. Elevene bruker i dag programmer for tekstbehandling, bildebehandling, tegning og registrering av data (temperatur, nedbør, vindstyrke, surhet etc.).

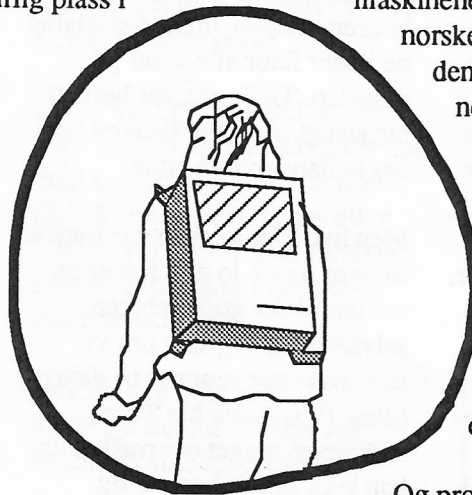
Forholdet til ny teknologi avgjøres av hvorvidt elevene føler at de mestrer det nye. At elevene mestrer disse maskinene vises av det faktum at de ønsker å vise dette til andre. Elever og lærere inviterer stadig foreldre og familie til datamøter på skolen. Foreldrene må jo få del i dette nye. Forholdet hjem/skole har fått en ny dimensjon.

Elevene og skolen blir nærmiljøets ressurspersoner og idésejere. Det er fortsatt de voksne som viser vei og legger forholdene til rette, men barn har med sitt fordomsfrie forhold til data en evnen til å ta teknologien i bruk. Dersom *grensesnittet ikke er teknologisk* lærer barn å bruke data på noen få timer.

Lærerne ved disse skolene har nå skaffet seg solid erfaring med det nye verktøyet. Mye av erfaringen har de skaffet seg i samarbeid med elevene. Metodene er nå stadig justert. Det er lagt større vekt på tastaturbehandling enn tidligere. Når elevene

begynner å skrive med tastaturet får de nå små daglige leksjoner i tastaturbehandling (Kanadisk opplegg).

Det er nå kjørt mange små faglige prosjekter på maskinene. Begge skolene var med på den norske sydpolekspedisjonen 1990. I den forbindelse jobbet 4. klassingene spesielt med de arktiske områder. Lærere og elever samlet tekst, bilder og tegninger fra ekspedisjonen og de arktiske områdene i databasebanker på maskinene. Elevene er i ferd med å lage sine første elektroniske arbeidsbøker. Spennende utfordringer for elever og lærere.

Og prosjektene utvides. Veierland har sin Veierlendingen, mens Røvær nå har fått sin Øyanytt og Madlavold sin Madlavis. Begge de to siste lages på skolene. Avisene legges merke til fordi de ikke er som tradisjonelle skoleaviser. De har en høy redaksjonell standard med moderne Layout. Avisproduksjonen er i ferd med å bli en viktig del av undervisningen i fag som norsk, forming og samfunnsfag. Elevene får i tillegg verdifull erfaring i layout og, ikke minst, i prosjektarbeid.

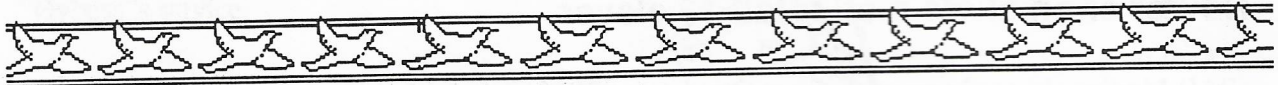
Siden begge disse skolene nå er med i et verdensomspennende datanettverk (Apple Global Education — omtalt i forrige nummer) og har direkte kontakt med hverandre er fremtidsmulighetene bare begrenset av elevene selv og de voksnes evner til å tilrettelegge.

Begge skolene skal kobles til NTB's base. Det skal ikke mye fantasi til å tenke seg hvilke muligheter dette gir for nye spennende oppgaver for barn og voksne.

Hønehauk på ville veier

Nå også innenfor hønsehusets nettingvegger

(BAI) Tore Halvorsen har hatt besøk av vår særdeles frekke hønehauk. Denne gangen måtte den faktisk inn i hønsehuset for å skaffe seg mat.

Hønehauken er en fugl som flyr lavt inne mellom skogens trær. Den er derfor ikke så ofte å se som falker og andre rovfugler som gjerne holder seg til åpne glenner eller svever høyt oppe over tretoppene.

Vinteren kan, som kjent, være en vanskelig tid for alle ville dyr. Særlig enkelte fuglearter.

En fugl som ikke har særlige problemer om vinteren er hønsehauken. Mens et vanlig småfuglpar må ha 6 - 12 unger i året for å opprettholde bestanden klarer hønsehaukparet seg med en til to unger i året.

En hønsehauk (eller kanskje et hønsehaukpar) som har hatt det ekstra lett er den som har hatt tilhold på Veierland i vinter. Den alene er årsak til at det nå ikke er frittgående høner igjen på øya. Der hønsebestanden ikke er radert bort går hønene nå innendørs, eller de er under streng bevoktning. Den har dessuten forsynt seg kraftig med de ganske lettfangede fasanene. En og annen svømmefugl har den også tatt.

Men den strenge bevoktningen av øya's høner har tatt på haukens nerver. Undertegnede har

selv observert hauken hengende med baksende vinger, utenpå på hønsenettingen, mens redselslagene høner farer alle veier på innsiden. Tidligere, før hønene ble stengt inne, har hauken her tatt to haner og en høne.

Men hva gjør hauken når hønene stenges inne? Jo den finner en vei inn til det gode selskap selvfølgelig. Og selv om vi etterhvert har vent oss til denne (disse?) haukene ble Tore Halvorsen meget overrasket da han kom inn til hønene og faktisk fant at hauken var inne i hønsehuset. Og, merkelig nok, ble hauken like overrasket som Tore. Den ble faktisk så overrasket at den forsøkte å finne veien ut selv om den ikke var ferdig med hovedretten. Den hadde kommet inn gjennom en sprekk i nettingtaket. Det var imidlertid ikke mulig å fly ut gjennom denne sprekken.

Hønehauken er ikke å spøke med. Særlig ikke når den er trengt opp i et hjørne. Hr. Halvorsen er imidlertid heller ikke å spøke med. I alle fall ikke når han står mellom et rovdyr av dette kaliber og elleve hysteriske (høne-) damer. Det er imidlertid slik at hønsehauken er fredet, så hva gjør mann?

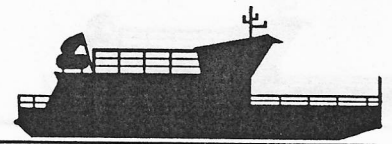
En trent hønsehaukfanger hadde vel grepet fuglen i et fagmessig korrekt utført hønsehaukgrep. Deretter hadde han/hun surret nebbet med sytråd av nylon og puttet kløme i små poser av skinn.

Tore er ikke hønsehaukfanger. Tore er faktisk ikke jeger i det hele tatt.

Han mener imidlertid at et lett slag over høyre tinning med en dertil egnet kjepp skal gjøre underverk. Og det gjorde det.

Han bærer deretter både den døde hønene og den svimslatte hauken ut av hønsehuset. Han springer inn og henter fotoapparatet for å få et bilde eller to av den sovende fuglen. Men hva ser han når han kommer ut? Jo høna har, selvfølgelig, ikke våknet. Det har imidlertid hønsehauken. Den sitter faktisk å spiser høne som om ingen ting har skjedd.

Da den får se Tore husker den visst ett og annet om stokken som traff den rett over høyre tinning og finner det best å forsvinne. Om Tore rakk å få tatt noe bilde vet ikke vi, men klarte han det så kommer nok bildet i et senere nummer av Veierlendingen

Innbrudd og unødige skøyerstreker

Noen har urettmessig tilegnet seg adgang til Birketvedt's kjeller

(BAI) Vi har fått en telefon fra Birketvedt som kan fortelle at uvedkommende har tatt seg inn i hans kjeller. Han har vært i kontakt med politiet vedrørende denne saken, men derfra er det, iflg. Birketvedt lite hjelp å få. Vi vil derfor følge Birketvedt's oppfordring og ta saken opp her.

Uvedkommende har tatt seg inn i Birketvedt's kjeller. Det er ikke mulig å si om noe er borte, men det er selvfølgelig aldri hyggelig å ha fremmede rotende rundt i kjelleren.

Birketvedt oppdaget ved en tilfeldighet at døren til kjelleren var ulåst. Siden det ikke er borte noen nøkler regner vi med at vedkommende må ha dirket seg inn i kjelleren.

Selv om det ikke er registrert at noe mangler kan noe være borte. Det står nemlig svært mye her

nede og det er ikke gjort i en fei å se om noe er borte.

Det vi vet er imidlertid at den eller de som var her har gjort noe med kjellerdøren som får døren til å skrike når den åpnes eller lukkes. Birketvedt kan forsikre oss om at det ikke kommer av usmurte hengsler.

Vi kan bare oppfodre alle det måtte gjelde om å holde seg hjemme i sine egne kjellere.

Dersom plageåndene ikke holder seg borte vil vi forfølge saken.

Manglende skilting

(BAI) Sykkelkommiteén har fått en del henvendelser med ønske om bedre merking av enkelte stier og veier. Dette har to årsaker.

Enkelte grunneiere har ikke ønsket skilt på sin grunn. Dette er respektert og disse områdene er ikke er skiltet.

Noen steder har kommiteén ikke vært oppmerksomme nok og det er derfor mulig å ta feil av veien. Dette gjelder f.eks. merking til ferge på Tangen og merking av stiene til Hvervoden. Dette vil bli ordnet dersom det blir penger til overs når prosjektet er ferdig.

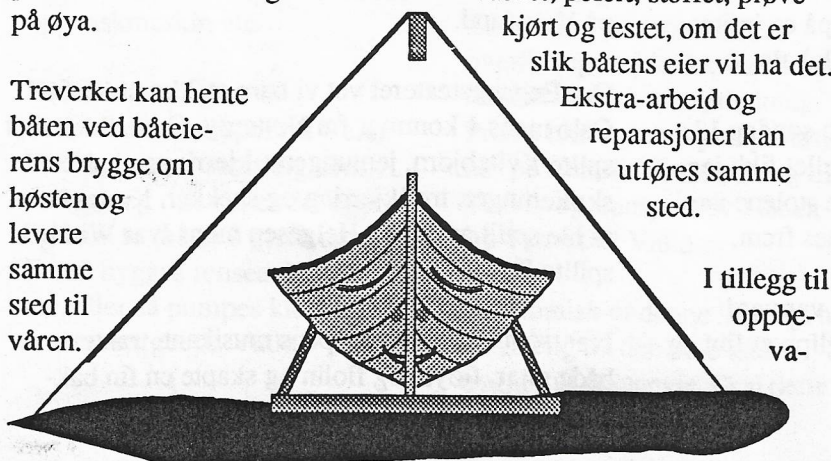
Dersom noen kjenner til steder som bør merkes bedre kan de ta kontakt med kommiteén eller Veierland Vel.

**Båten skal være
typegodkjent og
i god stand**

Treverket tilbyr Vinterlagring og -vedlikehold

(BAI) Fra og med denne høst tar Treverket båter i opplag. Båter på inntil 30 fot blir lagret her på øya.

Treverket kan hente båten ved båteierens brygge om høsten og levere samme sted til våren.

Når våren kommer og båten legges tilbake på plass. Er den vasket, polert, stoffet, prøvekjørt og testet, om det er slik båtens eier vil ha det.

Ekstra-arbeid og reparasjoner kan utføres samme sted.

I tillegg til oppbeva-

ringen av skroget tilbyr Treverket også preservering og lagring av motorer, vedlikehold av batterier etc..

«Dagleg leiar»

Ole Johannes Romtveit, båtbygger med svennebrev, har jobbet med både båtupplag og båtrepasjoner tidligere.

Det er dessuten Treverket som har levert benker og sitteplasser til Sykkeløy-prosjektet.

Trillebårøya

(BAI) Noen ganger bare siger sannheten inn over meg. Det er kvalmt. Det er når bilen stopper i en frådende tåkedott i byens travleste rundkjøring og jeg plutselig vet at den lysende oljelampa ikke skyldes overledning — denne gangen.

går rett og slett rundt og har det morro, de ler av meg.

Jeg tror ikke noen kan sette seg inn i denne situasjonen uten å ha ruslet rundt med en kvart klesvask stikkende ut sammen med føttene. Hvis du tror problemet var løst i og med at jeg oppdaget dette aldeles håpløse plagget, kan de jo forsøke å fjerne et slikt strikkplagg på en elegant og tekkelig måte.

Saken blir ikke noe bedre dersom eldre damer prøver å dra strømpebuksen ut av buksebenet. ditt. En slik bukse blir jo ti meter lang før den gir seg. At en fantasifull SAS-vertinne skal komme og tre en bærepose ned over hodet på deg for så å geleide deg inn i et mer diskre område er bare drømmer. Det skjer aldri.

Det er når jeg har rusla rundt i venterommet på en av landets hovedflyplasser og filosofert over at folk egentlig er veldig blide og hyggelige. Så oppdager jeg at det ene benet i en av min kones strømpebukser har lurt seg inn i benet på min olabukse og at jeg sleper den etter meg frem og tilbake over ventehallens marmorgulv. Da vet jeg plutselig at folk ikke er det spor hyggelige. De

Omtrent de samme følelser bedekket meg i kveld da jeg kom til Båsløkka med ferga. Det var etter jobb og sola kom inn skrått over høyre skulder. Plutselig så jeg lyset, eller rettere sagt i lyset. Syv tomme sykkelstativplasser i betong og 16 trillebærer pent på rekke i grøftkantene — Sykkelloya Veierland er dømt til å mislykkes. Dette er og blir Trillebårøya — i all evighet.

Kvite Bjørn Kong Valemon

Engangsteateret har vært her

(BAI) Bare 2 dager etter premieren på Papirhuset kom Engangsteateret til Veierland. Eventyret Kvite Bjørn Kong Valemon ble behandlet på en intim måte som passet ypperlig i vårt lille lokale.

Hvor mange av øyas innbyggere som søndag 13. september kl. 18.00 befant seg på Vellet fikk jeg ikke med meg, men alle de fremsatte stolene var i bruk og noen ekstra stoler måtte finnes frem.

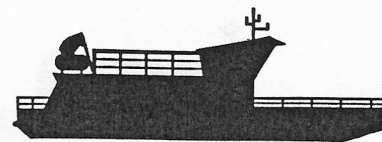
Den 40 minutter lange forestillingen var verd pengene. De som ikke var der gikk glipp et fint og intimt teaterstykke.

Dommen i juryene på vei hjem etter endt forestilling var enstemmig positive. Dette er noe vi savner på Veierland.

Om Engangsteateret vet vi bare at 2 kommer fra Oslo mens 1 kommer fra Nøtterøy. Grete Sneltvedt spilte Kvitebjørn, jentungene, kjerringa med skrikerunger, trollkjerring og snekker. Kongsdattera ble spillt av Sissel Helgesen mens Ivar Winther spilte Kong Valemon.

Ivar, som var teatertroppens musikanter, trakterte både gitar, fløyte og fiolin og skapte en fin bakgrunn for stykket.

Veierland i tre hovedgrupper: 1 — Gamle utslipp uten rensing. 2 — Nye anlegg med godkjent rensing (sandfilter eller infiltrasjon). 3 — Ulovlig utslipp.

Innen alle disse gruppene varierer utslippet med hva som er installert i huset/hytta. Noen har vannklosett og noen har bare gråvann. Belastningen fra et gråvannsutslipp regnes som halvparten så stor som belastningen fra et utslipp med vannklosett.

Utslippene kan reduseres

Alle disse utslippene kan reduseres. Gamle utslipp kan moderniseres ved å grave ned et godkjente renseanlegg (slamavskiller og sandfilter).

Renseanlegg (enten de er lite eller stort) vil kunne ta både nye og gamle utslipp. En del ulovlige utslipp vil også kunne kobles til disse renseanleggene.

Bedre kontroll vil også gi mindre utslipp. Bedre kontroll vil gjøre at anlegg som ikke virker blir satt i stand og ulovlige utslipp fjernet. I følge Geir Gartmann (Bygnings- og oppmålingssjef) og Tom H. Jømsen arbeider Nøtterøy kommune nå med å registrere vann og avløp på Veierland. At dette er på sin plass har blant annet vist seg ved at hytter som bare har tillatelse til å ha kran på yttervegg avvertes til salg med to vannklosett, oppvaskmaskin etc.

Kloakkløsninger

Skal kloakkutslippet fra Veierland reduseres samtidig som nybygging tillates, er det egentlig bare to måter å gjøre dette på. Enten bygges renseanlegg her ute, eller så pumpes kloakken til renseanlegget på Vallø.

Det ser ut til at et eller flere renseanlegg her ute er billigere enn pumping til Vallø (forutsatt at målet er redusert utslipp).

Det er også foreslått en tredje løsning med tette tanker. Denne løsningen er til vurdering for hele Nøtterøy kommune. Det er ikke tatt noen prinsipiell avgjørelse vedrørende bruk av tette tanker.

Tette tanker

I et kloakksystem med tett tank går vannklosettavfallet til den tette tanken mens resten av utslippet (dusj, vannklosett m.m.) slippes ut på vanlig måte.

For Veierland vil et vedtak om tette tanker ikke bety noe dersom det ikke finnes en løsning for gråvannet samtidig. Utslippet fra et system med tett tank er større enn utslippet fra et system med biologisk toalett. Systemer med biologisk toalett har tidligere ikke blitt godkjent på grunn av gråvannsutslippet...

Om tette tanker godkjennes må fortsatt gråvannet føres til renseanlegg for rensing. Kommunen kan imidlertid gi Veierland en dispensasjon slik at gråvannet kan slippes ut i bekker og sjø. Neppe aktuelt dersom målet er å redusere forurensningen.

Overføring til Tenvik

En løsning på problemet er overføring av kloakk fra Veierland til Tenvik via rørledning. Prisen blir et antall pumpestasjoner på Veierland, rørledning til Tenvik og transport av kloakk fra Tenvik til Vallø.

Økonomisk er denne løsningen vanskelig da den ikke kan bygges ut etappevis. Skal dette

være en realistisk løsning må kommunen betale hele anlegget.

Et stort renseanlegg

Et stort renseanlegg med pumpestasjoner plassert der det er behov vil være en løsning for de som ønsker at Veierlendinger skal løse sine problemer selv.

Økonomisk har denne løsningen mye av de samme problemer som foregående. Skal dette renseanlegget bygges ut i full størrelse må kommunen betale hele anlegget. Etappevis utbygging er imidlertid mulig.

Små renseanlegg

Små renseanlegg plassert der det er behov er kanskje den rimeligste løsningen. Skal det bygges ut 3 til 5 nye hus kan disse alene finansiere anlegget.

De fleste steder vil det være mulig å koble flere hytter og hus til anlegget. Bygges et slikt anlegg på Båsløkka, Vestgården eller i Albykilen vil det være naturlig å kontrollere de eksisterende anlegg i området. Dersom noen av disse alikevel trenger fornyelse kan det bli ytterligere 2 til 5 hus på anlegget. Det er heller ikke umulig at en 10 til 15 hytter ønsker å legge inn vann når muligheten dukker opp.

Da kan kostnaden fordeles på 15 til 25 husstander og anlegget kan dimensjoneres for dette antall. De fleste slike anlegg kan utvides etter behov.

Arbeidsplasser

Renseanlegg plassert på øya vil gi både kortsiktige og mer langsiktige arbeidsplasser.

Og det ligger vel noe moralsk i det å selv behandle sitt eget avfall enten det er søppel eller kloakk.

Renner og jettegryter

Et kjente naturfenomen med mange forklaringer

(BAI) Jeg har opp gjennom tiden hørt en del forklaringer på hvordan jettegrytene har oppstått. Ikke alle har vært like overbevisende. Kjell Enger skrev imidlertid et interessant stykke om fenomenet i Vestfold Naturverns Årbok — Natur i Vestfold 1981. Siden Veierland har et stort antall renner og gryter i sine bergnabber regner jeg med at det kan være interessant å se hva en ekspert sier.

Konklusjonen først

La oss med en gang slå fast at havet ikke har laget disse fjellformasjonene. Havets bølger og dragsug lager ikke slike formasjoner. Kjell Enger mener at Veierland ble sandblåst med vannkanoner for mer enn 10 000 år siden.

Finnes over hele landet

Jettegrytene finner vi over hele landet. Men vi finner dem der det er eller har vært en elv. Her hos oss finner vi dem på svaberg og knatter som, tilsynelatende, aldri kan ha vært elvebunn.

Formen varierer

Vi har sett dem som runde hull i svaberg, i fjellsider (ofte med halve hullet borte), ved foten av fjellsider og det er også sett hull rett inn i vertikale fjellvegger.

Størrelsen varierer fra små blomsterpotter til et hull med 6 m diameter inne på Nøtterøy.

Renner er mer vanlig enn hull, men disse vekker jo ikke samme interesse.

Selv om Kjell Enger har lest sitt naturleksikon som sier at «jettegryter ved sjøkanten er gravd ut gjennom tusner av år» har han liten tro på at sjøen er årsaken. Han får seg rett og slett ikke til å tro at 6 meter dype hull kan lages av dragsug.

Selv så mener jeg å ha observert at sjøen snarere fyller slike hull enn den graver dem ut.

Fakta

Isen har laget millimeterdype skuringsstriper kloss opp i renner og jettegryter. Hvorfor har ikke fenomenet som laget gryter og renner klart å fjerne millimeterdype spor på 10 000 år?

Enkelte grytehull har store steinblokker oppi. Havet kan ikke ha flyttet dem. Disse kan være av andre bergarter og er ofte avrundet i kantene. De er tydelig havnet i hullet etter at hullet ble laget.

Man har funnet renner og gryter under flere meter med løsmasser (mellom Sandefjord og Larvik). Rennene og grytene må ha altså ha oppstått før massene kom.

Det er funnet forkastede renner. Forkastningene kan være 0,5 til 1 meter. Forkastningene må ha skjedd etter at rennene oppsto.

Det finnes renner og gryter under havnivået. Havet har ikke stått så lavt som nå de siste 10 000 år.

Mange av jettegrytene i vertikale fjellvegger er halve. Den ene halvparten mangler og finnes ikke i nærheten.

Renner kan finnes opp til 15 meter oppe i vertikale fjellvegger. Ofte med en serie renner under hverandre. Slike renner ender ofte i sluk og det finnes mindre skålformede fordypninger i renna.

Isen og smeltevannet

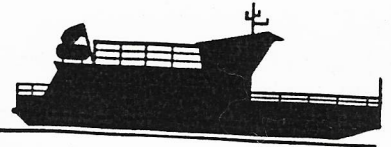
Kjell Enger mener vi må mye lenger enn 10 000 år tilbake i tiden for å finne årsakene til renner og jettegryter. Innlandsisen dekker Veierland og iskannten ligger utenfor Tjøme. Inne i Vestfold ligger et flere tusen meter tykt islag.

Vestfold lå flere 10 metre dypere enn i dag (tyngt av is), men det var mindre vann i havet (fordi vannet var frosset i isbreene) så det er ikke umulig at Veierland var landfast med flere av øyene utenfor.

Smeltevannet

Isen skal smelte og smeltevannet skal ut i havet. Vannet dannet tunneller i isen. Slike sluk kunne vare i flere år. Beveget isen seg skiftet sluket leie.

Smeltevannet tordnet over Veierland. Gjennom rør av is. Vannet strøk langs fjellknatter og over bergnabber. Enkelte steder lå forholdene til rette. Dette vannet, fullt av slam, sand, grus og stein sandblåste fjellet slik at jettegrytene oppsto.

Velkommen til hyggelig handel!

Hilsen alle oss i Veierland Landhandel

Du kan fortsatt velge om du vil handle på formiddagen eller om ettermiddagen.

Mandag — Fredag
fra 10.00 til 13.00

Kveldsåpent hver dag fra
17.00 til 19.00 (ikke lørdag)

Lørdag
fra 10.00 til 13.00

**Lang
åpningstid**

- Mat og drikke
- Jernvarer
- Leker
- Maling
- Båtutstyr

**Vi har
gaveartikler**

**Ferie og
fritid**

**Fritid er viktig, bruk
ferien riktig!**

Benytt vårt tilbud om
telefonbestilling og
tilkjøring av varer.

Telefon 033 - 88 013

VEIERLAND LANDHANDEL

B-POST

Returadr.: N-3144 Veierland

Min kone tar aldri feil (BAI). Min kone tar aldri feil. — 20 ganger som lovet.

Annonsehjørnet

Kr 15.- pr. annonse pr. gang. Overskrift + fem linjer.

Ekstra linjer kr 5.-.

15**Verre og verre**

(BAI) Til deg som ble overmannet av medfølelse og ikke humret av skadefryd da du leste om strømpebuksen i trillebårhistorien kan jeg meddele at det er enda en person i denne verden som har krav på din medfølelse.

En kamerat med bedre lønn enn meg satt godt installert på flyplasstoiletet da en dame med sprukken høytalerstemme ropte at flight SK 344 til Sola var klar til avgang. Han fikk panikk, på med klær, skulderveske og koffert og så heseblesende av sted.

Han kom helt ut til flytrappen før han ble oppmerksom på at ca 40 meter dopapir hadde fulgt med hele veien fra toalettet, tvers over det store åpne venterommet, gjennom gangene og ut til flyet.

Etter et raskt blick opp på flyvertinnen (smilende) i

flydøren og langs flyvinduerne (mange hyggelige fjes) forsto han at her fantes ingen enkel løsning.

Han satte forsiktig i fra seg veske og koffert. Fikk så lirket enden av papiret løs fra buksen og begynte det møysommelige arbeidet med å rulle dette sammen.

Både pasasjerer og mannskap var overstadig blide da han endelig kom ombord, med nesten en halv rull dopapir i skuldervesken.

Hegre, ærfugl og svane

For de som synes at de stadig oftere ser hegre og ærfugl kan vi bekrefte at begge disse er bestandene er i rask vekst her på Østlandet.

Spesielt har vi lagt merke til at hegren samles på enkelte av øyene rundt Veierland om høsten.

Tørr ved til salgs

Gratis tilkjørt på Veierland.
Henv.: Nokart Brynildsen
Telefon: 033-88 113

Båtplass på Veierland

Flytebrygge med utriggere på begge sider av båten. Beliggende i Vestgårdskilen 150 m fra fergeleiet. Ly for nesten all vind.

Leiekontrakten gjelder frem til 31. juli 1999.

Anders Gundersen
Tlf. 033 87 046 eller 033 22 222

Sort Vinterkåpe i ren ull

Medium størrelse. Rimelig til salgs.

Olav Birketvedt
Tlf. 033 88 049

(NtB) Fra en leser som gjerne vil være litt anonym har vi fått følgende kryptiske hilsen:

**Anne seiler.
Hurra!**